

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Titulus VI. Qui Clerici & voventes Matrimonium contrahere possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

ita tamen, ut alter contrahens obligatus maneat ad præstandum modum, quo contractus est initus, v. g. si quis dicat: dono tibi equum, ut hoc vel illud facias, statim valet donatio, & donatarius seu acceptans illum tenetur implere modum. Unde modus talis, si non obstat substantiæ vel bonis matrimonii, relinquit illud validum.

2. Resp. secundò: Si verò modus appositus sit contrarius substantiæ matrimonii vel ejus bonis, vitiari per hoc & reddi matrimonium nullum, tenet Sanch. L. 5. d. 19. num. 5. Cón. d. 29. du. 4. concl. 6. Laym. L. 5. tr. 10. c. 7. circa finem. Pirh. n. 30. Covar. l. c. 3. §. 1. num. 7. eò quòd generatim loquendo in omnibus contractibus, dum actu contrahens vult alterum obligari ad præstandum quidpiam repugnans ipsi substantiæ contractus satis significat, se non habere veram & sinceram voluntatem contrahendi; sine vera autem voluntate seu consensu contractus non subsistat. Contrarium tamen tenet Castrop. loc. cit. num. 3. citans pro se Sotum in 4. d. 29. q. 2. a. 1. & Pet. Ledes. q. 47. a. 5. du. 3. eò quòd modus consensus non suspendat, sed potius perfectum supponat; at consensu prælitò seu matrimonio perfectè constituto, nequit ex ullo modo dissolvi. Hinc si contrahas cum Maria, appposito eo modo

seu ea intentione, ut ipsa obligetur vitare prolem sumpto sterilitatis veneno, valere ait Castrop. matrimonium ipsa non obligatà; quia illius obligationem non postulasti ut conditionem ad consensus, sed tuo consensu voluisti Mariam excitare ad eam obligationem subeundam, quam ipsa contractu admissò, prudenter rejecit, atque ex his patet, qualiter dignoscendum, an sub conditione propriè dicta seu suspensiva, an sub modo seu conditione non suspensiva sit contractum; attendendum nimirum, an v. g. donator voluerit donationem non ante esse validam, ac firmam, quam conditio sit impleta, & tunc præsumi esse appositam conditionem propriè dictam. An verò voluerit, ut statim valida sit donatio, sed donatarius obligatus sit ad aliquid postea faciendum, & tunc ceteri debet sub modo esse factam. Pirh. nu. 32. Laym. loc. cit. num. 11. De cetero in hoc est paritas inter modum impossibilem vel turpem, non repugnantem substantiæ matrimonii, v. g. contraheo tecum ea lege, ut dones mihi montem aureum, vel ut patrem tuum interficias; & inter conditionem impossibilem vel turpem, quòd habeatur pro non adjecta, & relinquat matrimonium in suo valore.

TITULUS VI.

Qui Clerici & voventes matrimonium contrahere possunt,

Quest. 178. Clerici qui, & sub quibus pœnis prohibeantur contrahere matrimonium.

R Esp. Clericos non tantum solâ privâ tonsurâ, sed & Ordinibus minoribus initiatos circa dispensationem validè & licitè posse contrahere matrimonium, habet communis. Ita tamen, ut, si beneficiati sint, eo ipso amittant beneficia. Si verò Ordinibus majoribus seu sacris insigniti invalidè contrahant matrimonium, insuper excommunicationem & irregularitatem ipso facto incurrunt, pro ut constat ex c. 2. h. t. & Clem. unic. de consanguin. & affin. à quibus tamen pœnis ab Episcopo absolvi, & officio suo restitui possunt, dum dimissa uxore longam pœnitentiam egerint, vitamque laudabilem in continentia duxerint, ut dicitur cit. clem. & c. 2. & 4. h. t. Verum de his omnibus fusiùs & accuratius à me dicta, L. 3. de Cler. conjug. & sparsim in Indice ejusd. lib.

Quest. 179. Quæ vota simplicia impediant contrahere matrimonium.

R Esp. Qualiter votum ingrediendi religionem, suscipiendi Ordines, impediant matrimonium contrahi, dictum est supra q. 108. quòd Lectorem remitto.

Quest. 180. Votum simplex perpetuæ castitatis an & in quo casu dirimat matrimonium.

R Esp. primò; Votum simplex castitatis unâ cum cæteris duobus constituens verum reli-

giosum (quale est, quod emittitur in Societate JESU post biennium novitiatu, dirimit matrimonium contrahendum, ut constat ex Bulla Gregor. XIII. Ascendente Domino, non tamen hoc votum dirimit matrimonium contractum ratum tantum. Laym. loc. cit. nu. 2. cum Sanch. L. 5. mor. cap. 1. num. 29. Valquez. 1. 2. d. 165. num. 10.

2. Resp. secundò: Unicum præterea casum, in quo votum simplex castitatis emissum extra religionem dirimat matrimonium contrahendum adducit Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 3. num. 5. dum nimirum uxor in sæculo continentiam vovens marito dedit licentiam suscipiendi Ordines; tunc enim viro defuncto ne quidem validè ad secundas nuptias transire possit. Citat pro hoc c. quia sunt. dist. 38. (quod est Gregor. I. l. 11. epist. 59.) & ibi Gl. v. fuisse. Item c. seriatim. dist. 32. Abb. in c. constitutus. de convers. conjug. num. 6. Azor. Tom. 1. l. 13. c. 14. q. 11. Sanch. l. 7. de matr. d. 40. Palud. in 4. d. 38. q. 2. a. 5. contra Sotum. l. 7. de just. q. 5. a. 3. solut. secund.

Quest. 181. An votum solenne castitatis, nimirum emissum vel in professione religiosa, vel susceptione Ordinum sacrorum (præter quæ duo non dantur alia vota solennia. c. unic. de voto. in 6.) an & qualiter dirimat matrimonium contrahendum.

R Esp. ad primum: Votum solenne emissum in religione approbata dirimit matrimonium

niium

nium contrahendum. Ut constat ex plurimis Jutis can. textibus. Item ex Trident. *Seff. 24. c. 9.* aliisque Conciliis & SS. PP. quæ & quos magno numero citatos vide apud Laym. *l. c. n. 1.* Sed neque de hoc ulla est controversia inter Catholicos, ut bene Castrop. *l. c. p. 6. n. 2.* Porro votum hoc religionis dirimere matrimonium contrahendum jure naturæ; eò quòd res unitradita non potest tradi alteri; adeoque nec religiosus, qui se tradidit religioni, non possit se tradere conjugii. Docent Covar. *2. p. desponsal. c. 7. §. 4.* Sotus *l. c. q. 2. a. 5.* Pet. de Soto. *lect. 5. de matrim. sub finem &c.* E contra hanc vim dicto voto (uti & emissio in susceptione Ordinis sacri) inesse solo jure Ecclesiastico, docent cum communi Sanch. *L. 7. d. 26. à nu. 2.* Ponc. *L. 7. c. 22. n. 4.* Gasp. Hurt. *d. 15. diff. unic.* Castrop. *n. 4.* Laym. *l. c. n. 1.* ubi placuit Ecclesiæ, eos qui vitæ perfectioris statu suscepto, stabili se obligatione Deo & Ecclesiæ consecrant, inhabiles efficere ad statum matrimonii religionis istiusmodi obligationi valde repugnantem. Ratio responsionis à priori redditur à Castrop. Quòd licet religiosus tali voto tradat se religioni, & tamen traditio solùm sit ad hoc, ut à religione gubernetur & dirigatur ad propriæ perfectionis consecutionem juxta regulas religionis, cui fini non obstat conjugium seculo ejus usu, ut constat exemplo plurium conjugatorum, qui validè, licentia conjugis, vel factò divortio religionem professi sunt non soluto vinculo. Unde à posteriore patet, nec professionem ex se dirimere matrimonium, neque conjugium professionem. Cur autem potius Ecclesiæ annexu erit vim illam dirimendi matrimonium ratum, quàm susceptioni SS. Ordinum, hanc rationem dat Laym. quòd per professionem censeatur fieri perfectissima sui ipsius traditio, & reciproca obligatio religionis cum retinendi, adeoque sit

mors quædam spiritualis, & alterum quoddam matrimonium spirituale, cui meritò prius matrimonium secundum carnem inritum cedere debeat, cujusmodi perfecta traditio sui ipsius non reperitur in susceptione ordinum.

2. Resp. ad secundum: Votum solenne castitatis ex constitutione Ecclesiæ sacro ordini annexum, etsi non ditimat matrimonium ratum, dirimit tamen contrahendum. Trid. *24. c. 9. c. unic. de voto in 6.* & ita tradunt D. Thom. *in 4. d. 37. q. unic. a. 1.* Laym. *l. c. n. 3.* Sanch. *L. 7. d. 28. n. 3.* Azor. *tom. 1. L. 13. c. 12. q. 5.* qui duo etiam testantur, in orientalibus quoque Ecclesiis observatum fuisse, ut matrimonia Sacerdotum, non tantum prohibita, sed & irrita censerentur. Castrop. etiam *l. c. n. 5.* dicens esse fide certum, Ordinem sacrum vel ratione sui, vel ratione voti ei annexi matrimonium contrahendum dirimere. Porro sacros Ordines habere hanc vim dirimendi matrimonium contrahendum ex jure positivo divino putant aliqui, alii ex jure naturali. Verum rectius dicunt Sanch. *l. c. n. 24.* Gutt. *c. 94. n. 10.* Vasq. *Tom. 3. in 3. part. d. 249. c. 2.* Ponc. *L. 7. c. 27. num. 5.* Castrop. *p. 6. num. 5.* habere eam à solo jure Ecclesiastico; cum neque ex Scriptura, neque ex Conciliis colligi possit, hanc ordini à Christo inditam vim, cum ordine autem optimè compati possit conjugium, adeoque eam non habeat à natura rei.

De cætero an & qualiter matrimonium solvatur quòd ad thorum & cohabitationem per vota solennia emissam in propositione religiosa vel susceptione Ordinum Sacrorum dicitur infra *Tit. 19. de divorciis.* Qualiter per eadem solvantur sponsalia de futuro, dictum est supra *quæst. 56.*

TITULUS VII.

De eo, qui duxit in uxorem, quam polluit per adulterium.

Quæst. 182. Quotuplex sit crimen, ex quo oritur impedimentum dirimens matrimonium.

1. **R** Esp. Duplex, seu duo sunt crimina, in quorum pœnam Ecclesia reos reddit inhabiles ad contrahendum matrimonium, non quidem cum quacunque persona, sed ea tantum, cum qua deliquit. Primum est adulterium cum promissione seu conventionione de matrimonio post mortem conjugis contrahendo inter adulteros, vel etiam unà cum contracto de facto seu attentivè (ipsa enim matrimonium esse non potest, cum quis duas uxores simul habere non possit) inter eos matrimonio; tunc enim matrimonium etiam legitimi conjugis contractum cum adultero vel adultera est ipso jure nullum, pro ut hæc constat ex *c. fin. h. t. & c. relatum. 31. q. 1.* Unde patet primò, contrahi hoc impedimentum, etsi nihil intervenerit machinationis in vitam alterius conjugis; sed sufficere unà cum data fide matrimonii vel de præsentè vel futuro, uti constat

ex *c. propositum. & c. significasti. h. t.* aliisque textibus, ubi requiritur ad illud impedimentum incurridum adulterium unà cum dicta fide data, vel cum machinatione mortis sub disjunctione. Patet secundò: nequaquam sufficere solum adulterium, ut pariter constat ex iisdem textibus. Quibus non obstat, quòd in pluribus Canonibus relatis *caus. 31. q. 1.* absolute & sine addito statuatur, ut nullus ducat in uxorem, quam prius polluit adulterio; quia subintelligendum: Si vivente viro fidem adulteræ dederit, se ducturum eam viro ejus defuncto in uxorem, vel si mortem viri machinatus fuerit. *Canif. ad h. t. num. 7.* Pirh. *num. 4.* cum Gratian. *in c. illud verò. 31. q. 1.* Neque etiam, dum dicitur *c. 1. h. t. nullus copulet matrimonio, quam prius polluerat adulterio*, maximè cui fidem dederat uxore sua vivente, aut quæ machinata est in mortem uxoris: innuitur, quòd etiam extra hos casus machinatæ mortis, vel datæ fidei sit invalidum matrimonium cum adultera, etsi præcipuè in illis casibus sit invalidum. Nam Abb. & alii DD. rò maximè exponunt pro tantum, vel duntaxat.

Ita